

Fríhöfnin ehf.
Stjórnarháttayfirlýsing
2021

Stjórn Fríhafnarinnar ehf. tekur mið af almennt viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja¹ við störf sín og hefur tileinkað sér þá stjórnarhætti sem leiðbeiningarnar kveða á um fyrir utan að félagið hefur ekki skipað sérstakar undirnefndir, svo sem endurskoðunar-, starfskjara- og tilnefningarnefnd.

Eftirfarandi stjórnarháttayfirlýsing Fríhafnarinnar á við um árið 2021 og er birt með ársreikningi félagsins. Stjórnarháttayfirlýsingin er birt á vefsíðu félagsins www.dutyfree.is.

Starfsemi Fríhafnarinnar:

Fríhöfnin ehf. er einkahlutafélag í 100% eigu Isavia ohf. Isavia er opinbert hlutafélag sem annast meðal annars rekstur, viðhald og uppbyggingu Flugstöðvar Leifs Eiríkssonar, þ.m.t. rekstur þjónustusvæðis með veitingar og verslanir með tollfrjálsar vörur. Fjármálaráðherra fer með hlut ríkisins í móðurfélaginu, Isavia. Fríhöfnin er hluti af samstæðu Isavia.

Fríhöfnin rekur verslanir með tollfrjálsan varning í Flugstöð Leifs Eiríkssonar samkvæmt rekstrarleyfissamningi við móðurfélagið Isavia. Um er að ræða verslun þar sem áhersla er á hefðbundnar fríhafnarvörur, svo sem áfengi, tóbak, sælgæti og snyrtivörur. Fríhöfnin rekur fjórar verslanir í Flugstöð Leifs Eiríkssonar, tvær fyrir brottfararfarþega, eina fyrir farþega til landa utan Schengen svæðis og eina fyrir komufarþega.

Stjórnkerfi Fríhafnarinnar tekur mið af lögum um einkahlutafélög nr. 138/1994, samþykktum félagsins, eigandastefnu og starfsreglum stjórnar.

Fríhöfnin birtir á vefsíðu sinni ýmsar reglur félagsins og annað efni sem leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja gera ráð fyrir að félög birti. Þar má m.a. finna samþykktir félagsins, starfsreglur stjórnar, stjórnarháttayfirlýsingu, starfskjarastefnu, siðareglur, jafnréttisáætlun og innkaupastefnu.

Stefna Fríhafnarinnar er að bjóða vöruúrval og þjónustu í samræmi við þarfir ólíkra viðskiptavinahópa og um leið að skapa eftirsóknarverðan vinnustað sem skilar arðsömum rekstri til eiganda. Gildi félagsins eru ÞJÓNUSTA – VIRÐI – UPPLIFUN.

Fríhöfnin hefur hlotið fjölmargar viðurkenningar á undanförunum árum, svo sem í starfsmenntamálum, fyrir að vera besta fríhöfn Evrópu, fjölskylduvænt fyrirtæki og framúrskarandi fyrirtæki skv úttekt Creditinfo. Árið 2021 var fjöldi starfsfólks að meðaltali 85 á mánuði í 61,7 stöðugildum.

Á starfsárinu 2021-2022 voru haldnir 10 stjórnarfundir og var stjórnin ávallt ákvörðunarþær. Vegna Covid-19 heimsfaraldursins og samkomutakmarkana honum var hluti stjórnarfunda rafrænir eftir aðstæðum hverju sinni. Starfsáætlun stjórnar liggur fyrir að aðalfundi loknum. Fundarboð eru send út samkvæmt starfsáætlun og dagskrá fundar er send út u.þ.b viku fyrir fund ásamt áminningu um fund. Stjórnarformaður stýrir fundum og gegnir þeim skyldum sem lög og starfsreglur stjórnar kveða á um. Auk stjórnar og framkvæmdastjóra situr fjármálastjóri félagsins fundi stjórnar og ritar fundargerðir. Stjórn staðfestir og ritar undir fundargerðir ásamt framkvæmdastjóra og fundarritara. Fundargerðir stjórnar eru aðgengilegar í gagnaherbergi stjórnar.

Samskipti hluthafa og stjórnar:

Einn hluthafi, Isavia ohf., á alla hluti félagsins og fer forstjóri Isavia með hluthafavaldið. Aðalfundarboð og eftir atvikum boð á aðra hluthafafundi er sent til forstjóra Isavia. Hluthafafundur fer með æðsta vald í málefnum Fríhafnarinnar í samræmi við lög og samþykktir félagsins, en þar ber hluthafinn upp mál sem varða félagið. Hluthafafundir eru hinn formlegi vettvangur eiganda að málefnum félagsins. Önnur samskipti við hluthafa félagsins eru í samræmi við eigandastefnu Fríhafnarinnar. Aðalfund Fríhafnarinnar skal halda fyrir lok júnímánaðar ár hvert og eru þar tekin fyrir mál sem lög og samþykktir félagsins kveða á um. Á aðalfundi fer fram kosning stjórnar félagsins, lagður er fram endurskoðaður ársreikningur fyrir liðið ár, þóknun til stjórnar ákveðin, tillögur stjórnar um starfskjarastefnu og ákvörðun

¹ 6. útgáfa, dags. 1. febrúar 2021, útgefnu af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins.

tekin um ráðstöfun hagnaðar eða taps félagsins. Aðalfundur Fríhafnarinnar árið 2021 var haldinn þann 18. mars.

Samþykktir:

Samþykktir eru hluti af stofnskjöllum hlutafélaga. Gildandi samþykktir Fríhafnarinnar voru samþykktar á aðalfundi félagsins árið 2020 og geyma m.a. reglur um tilgang félagsins, hlutafé, hluthafafundi, stjórn, ársreikninga og endurskoðun.

Eigandastefna:

Isavia hefur sett Fríhöfninni eigandastefnu í þeim tilgangi að skýra ábyrgð og hlutverk eiganda og tryggja þátttöku hans í ákvörðunum um mikilvæg málefni og stefnumörkun. Eigandastefnunni er ætlað að tryggja gagnsæja, faglega og skilvirka stjórnun félagsins. Eigandastefnan er birt á vefsíðu Fríhafnarinnar (www.dutyfree.is).

Stjórn:

Í stjórn Fríhafnarinnar sitja þrjú aðalmenn kjörnir af hluthafa til eins árs í senn. Eigandinn, Isavia, tilnefnir fólk til stjórnarsetu. Kynjahlutfall í stjórn eru 2 konur (67%) og einn karl (33%). Stjórnin telst 100% vera háð eigandanum, tveir stjórnarmenn eiga sæti í stjórn Isavia og einn starfar hjá Isavia. Upplýsingar um stjórnarmenn er að finna aftar í yfirlýsingu þessari.

Stjórn Fríhafnarinnar fer með æðsta vald í málefnum félagsins milli hluthafafunda samkvæmt lögum og samþykktum félagsins. Stjórn skal gæta hagsmuna félagsins og haghafa þess í hvívetna og tryggja framkvæmd eigandastefnu félagsins. Stjórn ber að stuðla að viðgangi félagsins og tryggja árangur þess til lengri tíma litið. Stjórn setur félaginu markmið í samræmi við tilgang þess og mótar stefnu þess í samstarfi við framkvæmdastjóra. Stjórn ræður framkvæmdastjóra, gerir og endurskoðar starfslýsingu hans reglulega. Stjórn samþykkir árlegar fjárhags- og starfsáætlanir sem framkvæmdastjóri ber ábyrgð á að undirbúa og gera tillögur um. Stjórn hefur reglubundið eftirlit með því að framkvæmdastjóri fylgi áætlunum eftir. Stjórn tekur meiriháttar ákvarðanir í rekstri félagsins og sér um að félagið sé rekið í samræmi við lög og reglur sem félaginu ber að fylgja.

Starfsreglur stjórnar:

Stjórn Fríhafnarinnar hefur sett sér starfsreglur þar sem helstu verkefni og valdsvið stjórnar og framkvæmdastjóra eru skilgreind. Gildandi starfsreglur stjórnar eru dagsettar 15. júní 2021. Þar er meðal annars fjallað um skipan og verkaskiptingu stjórnar, reglur um almennt og sérstakt hæfi stjórnarmanna, verksvið stjórnar og framkvæmdastjóra, ákvörðunarvald stjórnar, fundarskóp og fundargerðir, þagnar- og trúnaðarskyldu og upplýsingagjöf til stjórnar og framkvæmdastjóra.

Stjórnarformaður hefur tilteknu hlutverki að gegna sem mælt er fyrir um í starfsreglum stjórnar Fríhafnarinnar og gert er ráð fyrir að hann sinni sbr. áður nefndar leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja.

Innra eftirlit og áhættustýring:

Stjórn Fríhafnarinnar hefur skilgreint helstu áhættuþætti í rekstrinum. Ýmsir eftirlitsþættir eru starfræktir í því skyni að uppgötva, fyrirbyggja og leiðrétta hugsanleg mistök og sviksemi sem geta haft áhrif á rekstur félagsins. Á undanförunum árum hafa ýmsir verkferlar verið yfirfarnir með hliðsjón af áhættu í starfseminni og unnið að því að formgera umgjörð áhættustýringar og innra eftirlits. Félagið hefur ekki innri endurskoðanda en ytri endurskoðendur félagsins vinna afmarkaðar úttektir á ferlum félagsins og auk þess hafa utanaðkomandi aðilar verið fengnir til að gera sérstakar úttektir eftir tillögum og ákvörðun stjórnar.

Fríhöfnin er aðili að starfshópi sem vinnur að innleiðingu heildstæðrar áhættustýringar innan Isavia samstæðunnar. Þar eru skilgreindir helstu áhættuþætti í rekstri. Gert er ráð fyrir að ljúka vinnu við

ítarlegri greiningu og grein frekar áhættuþætti félagsins og setja upp virkt eftirlit með skilgreindum áhættuþáttum fyrir árslok 2022.

Undirnefndir:

Stjórn Fríhafnarinnar hefur ekki skipað undirnefndir líkt og leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja mælast til að gert sé. Í ljósi eignarhalds félagsins þykir ekki ástæða til þess að skipa tilnefningarnefnd en hluthafi félagsins tilnefnir fólk í stjórn. Stjórn félagsins hefur ákveðið að stjórnin í heild skuli fjalla um þau verkefni sem endurskoðunarnefnd eru almennt falin en auk þess hefur stjórn Isavia skipað endurskoðunarnefnd sem nær einnig til dótturfélaga þess. Þá hefur stjórn Isavia skipað starfskjaranefnd sem undirbýr tillögu til stjórnar um viðmið og ramma fyrir laun og önnur starfskjör forstjóra og framkvæmdastjóra dótturfélaga. Að öðru leyti fjallar stjórnin í heild um þau mál sem almennt eru á borði starfskjaranefnda.

Starfskjarastefna:

Stjórn hefur sett félaginu starfskjarastefnu sem er lögð fyrir aðalfund félagsins til samþykktar. Starfskjarastefna er endurskoðuð árlega og er birt á vefsíðu félagsins www.dutyfree.is.

Árangursmat:

Stjórn Fríhafnarinnar metur störf sín með reglubundnum hætti. Við matið er fjallað um verklag og starfshætti, framgang félagsins og frammistöðu framkvæmdastjóra. Árangursmat felur meðal annars í sér að stjórnin leggur mat á styrkleika og veikleika í störfum sínum og verklagi og hugar að þeim hlutum sem hún telur að betur megi fara.

Stjórn Fríhafnarinnar gerði árangursmat (sjálfsmat) vegna starfa sinna á árinu 2021 í mars 2022.

Ársreikningar og ytri endurskoðun:

Reikningsár Fríhafnarinnar er almanaksárið. Ársreikninga félagsins má nálgast hjá Ársreikningaskrá. Ársreikningur Fríhafnarinnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla og lög um ársreikninga, nr. 3/2006. Móðurfélag Fríhafnarinnar, Isavia ohf. gefur út samstæðureikningsskil í samræmi við reglur laga um ársreikninga, nr. 3/2006. Ársreikningur samstæðunnar er birtur á vef Isavia.

Í samræmi við lög um einkahlutafélög og samþykktir Fríhafnarinnar er endurskoðunarfélag fyrirtækisins kosið á aðalfundi. Á aðalfundi félagsins árið 2021 var Ríkisendurskoðun kosin endurskoðunarfélag Fríhafnarinnar.

Hlítni við lög og reglur:

Félagið hefur ekki gerst brotlegt við lög og reglur samkvæmt dómi á árinu 2021.

Skipan stjórnar Fríhafnarinnar 2021-2022:

Valdimar Halldórsson, fæddur 1973. Stjórnarmaður frá 2020 og stjórnarformaður frá 2021. BA í hagfræði og MSc í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands. Sjálfstætt starfandi. Frá árinu 2016-2021 var Valdimar framkvæmdastjóri Hvalasafnsins á Húsavík og Norðursiglingar hf á Húsavík. Hann var ráðgjafi hjá H.F. Verðbréf 2013-2016, aðstoðarmaður atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra 2012-2013, sérfræðingur hjá Marko Partners 2011-2012, sérfræðingur hjá IFS Greiningu 2008-11, sérfræðingur í sjávarútvegsteymi Íslandsbanka 2004-2008 og hjá Þjóðhagsstofnun/Hagstofu Íslands, þjóðhagsreikningum 2000-2004. Valdimar er í stjórn hjá Stapa lífeyrissjóði, í Fjárfestingarfélagi Þingeyinga ehf, Veiðifélagi Laxár og Krákár, Willa Franz ehf og varamaður hjá Skúlagarði fasteignafélagi ehf.

Valdimar var kosinn í stjórn á aðalfundi 2020. Hann telst háður félaginu þar sem hann situr einnig í stjórn Isavia og á jafnframt sæti í endurskoðunarnefnd Isavia. Engin hagsmunatengsl eru við helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila Fríhafnarinnar.

Nanna Margrét Gunnlaugsdóttir er fædd 1978, stjórnarmaður frá 2020, viðskiptafræðingur með MBA frá Háskólanum í Reykjavík. Frá árinu 2008 hefur Nanna rekið eigið fyrirtæki m.a. í verslun og síðar í ýmsum fjárfestingaverkefnum, starfaði hjá Eimskipafélagi Íslands frá 1998-2008, m.a. í fjárstýringadeild og sem sölustjóri í sjó- og flugfraktdeild.

Nanna Margrét var kosin í stjórn á aðalfundi 2020. Hún telst háð félaginu þar sem hún situr einnig í stjórn Isavia og á jafnframt sæti í endurskoðunarnefnd Isavia. Engin hagsmunatengsl eru við helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila Fríhafnarinnar.

Elín Árnadóttir er fædd 1971, er viðskiptafræðingur frá Háskóla Íslands 1996. Elín hefur frá árinu 2001 starfað sem forstjóri og fjármálastjóri hjá forverum Isavia og tengdum félögum. Hún hefur gengt stöðu aðstoðarforstjóra Isavia frá árinu 2013. Elín er stjórnarformaður Isavia ANS ehf. og situr í stjórn Þróunarfélags Keflavíkurflugvallar ehf.

Elín var kosin í stjórn á aðalfundi 2020. Hún telst háð félaginu þar sem hún er aðstoðarforstjóri Isavia. Engin hagsmunatengsl eru við helstu viðskiptaaðila eða samkeppnisaðila Fríhafnarinnar.

Framkvæmdastjóri Fríhafnarinnar:

Þorgerður Þráinsdóttir er framkvæmdastjóri Fríhafnarinnar. Framkvæmdastjóri er ráðinn af stjórn og ber ábyrgð á daglegum rekstri félagsins samkvæmt stefnu og ákvörðun stjórnar. Daglegur rekstur nær ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar. Framkvæmdastjóri hefur ákvörðunarvald um öll rekstrarleg og fjárhagsleg málefni félagsins og hefur umsjón með eignum þess. Framkvæmdastjóri gerir stjórn grein fyrir starfsemi félagsins og afkomu á stjórnarfundum og ber ábyrgð gagnvart stjórn á daglegum rekstri og að í öllu sé farið eftir samþykktum félagsins, eigandastefnu, lögum og reglum.

Þorgerður er fædd 1975. Hún var ráðin framkvæmdastjóri Fríhafnarinnar í október 2014. Hún er með BA og Cand.Psych gráðu í sálfræði frá Háskóla Íslands. Hún hefur einnig lokið PMD stjórnendanámi frá Opna háskólanum auk annarra námskeiða tengdum stjórnun og rekstri. Þorgerður starfaði hjá Lyfju hf. og var í framkvæmdastjórn félagsins frá 2003-2014 fyrst sem starfsmannastjóri og síðar sem forstöðumaður verslana- og markaðssviðs. Hún starfaði áður m.a. sem ráðgjafi hjá IBM Business Consulting Services í mannauðsmálum og rannsóknum, sem stundakennari við HÍ og Endurmenntun HÍ og sem flugfreyja hjá flugfélaginu Atlanta.

